

Οικολογική Εταιρία Ανακύκλωσης

Μαμάη 3, 10440, Αθήνα,
Τηλ: 210-82.24.481
www.ecorec.gr

GREENPEACE

Κολωνού 78, 10437 Αθήνα,
Τηλ: 210-38.06.374-5
www.greenpeace.gr

Αθήνα, 8 Νοεμβρίου 2016

Αναλυτικές θέσεις και προτάσεις για το προτεινόμενο νομοσχέδιο

Ακολουθούν λεπτομερείς παρατηρήσεις και επεξεργασμένες προτάσεις σε άρθρα του υπό διαβούλευση νομοσχεδίου.

- Άρθρο 8: Είναι ανέφικτοι οι στόχοι του ΕΣΔΑ:** Αναφέρεται ότι «*Τα ΣΕΔ αποβλήτων συσκευασιών υποχρεούνται στη σταδιακή επίτευξη των ποσοτικών στόχων του ΕΣΔΑ που εγκρίθηκε με την υπ'αρ. 49 /15.12.2015 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου.*» Όμως οι στόχοι για τις συσκευασίες του ΕΣΔΑ είναι ανέφικτοι (μέχρι το 2020). Όποιος ασχολείται διαχρονικά με τη διαχείριση απορριμμάτων και την ανακύκλωση γνωρίζει πολύ καλά ότι δεν μπορούν πρακτικά να επιτευχθούν μέσα στα ασφυκτικά χρονικά περιθώρια, που θέτει το ίδιο το ΕΣΔΑ, όσο καλές προθέσεις και εάν υπάρχουν. Θα πρέπει να θεωρηθεί κάτι παραπάνω από βέβαιο ότι οι υπάρχοντες ανέφικτοι στόχοι του ΕΣΔΑ σε συνδυασμό με συγκεκριμένες άλλες ρυθμίσεις (αναφέρονται παρακάτω) θα δημιουργήσουν διαχειριστικά, νομικά και οικονομικά αδιέξοδα στην λειτουργία της ανακύκλωσης συσκευασιών στην χώρα. Πάντως, οι συντάκτες του προτεινόμενου νομοσχεδίου, στην Παράγραφο 5 του Άρθρου 8 αναφέρουν ότι μπορούν οι στόχοι να τροποποιηθούν με ΚΥΑ των συναρμόδιων υπουργείων. Προτείνεται η επίτευξη των στόχων να μετατεθεί χρονικά τουλάχιστον για το 2025, ώστε να έχει καταλήξει και η αναθεώρηση των στόχων και των σχετικών πολιτικών στην ΕΕ.
- Άρθρο 8: Η ευθύνη επίτευξης των Εθνικών Στόχων δεν μπορεί να ανήκει αποκλειστικά στα ΣΣΕΔ:** Αναφέρεται ότι «*Τα ΣΣΕΔ αποβλήτων συσκευασιών υποχρεούνται στη σταδιακή επίτευξη των ποσοτικών στόχων του ΕΣΔΑ που εγκρίθηκε με την υπ'αρ. 49 /15.12.2015 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου.*» Κατ' αρχήν δεν διευκρινίζεται το ποιος ευθύνεται και ποιος πληρώνει για την ανακύκλωση των συσκευασιών ή των άλλων προϊόντων των υπόχρεων που εισφοροδιαφεύγουν. Τα ΣΣΕΔ με βάση την Οδηγία 62/1994/ΕΚ πρέπει οπωσδήποτε να πετύχουν τους «Εθνικούς στόχους», που αναλογούν στους συμβεβλημένους με τα ΣΣΕΔ υπόχρεους και όχι στους στόχους της χώρας. Εκτιμάται ότι το άρθρο αυτό έρχεται σε ευθεία αντίθεση με την Οδηγία 62/94/ΕΚ και το θέμα μπορεί να φθάσει ακόμη και στο Ευρωπαϊκό δικαστήριο. Εάν μπορούσε να φθάσει εκεί και να εκδικαστεί γρήγορα δεν θα προκαλούσε πολύ μεγάλο πρόβλημα. Υπάρχει όμως ο φόβος, ότι μία ενδεχόμενη δικαστική αντιπαράθεση που θα καταλήξει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο απαιτεί αρκετά χρόνια μέχρι να τελεσιδικήσει και εν τω μεταξύ η ανακύκλωση στη χώρα μας θα έχει υποστεί περαιτέρω υποβάθμιση και καθυστέρησης. Το σημείο αυτό είναι πολύ σοβαρό και προτείνεται η απαλοιφή της ρύθμισης και η συνεννόηση με τα αντίστοιχα ΣΣΕΔ για τους τιθέμενους στόχους. Εάν όμως επιμένει το ΥΠΕΝ στην ρύθμιση τουλάχιστον θα πρέπει, πριν προχωρήσει η προτεινόμενη ρύθμιση, να υπάρξει οπωσδήποτε μία έγκυρη νομική γνωμάτευση για τις υποχρεώσεις των ΣΣΕΔ με βάση την Οδηγία 62/1994/ΕΚ και για το εάν έρχεται σε αντίθεση με αυτήν.
- Άρθρα 8 & Άρθρο 16: Ποιος θα αναλάβει ευθύνη, που δεν του αναλογεί εξ ολοκλήρου, για υλοποίηση ανέφικτων στόχων με ποινή φυλάκισης;:** Σαφώς τα ΣΣΕΔ έχουν σημαντική ευθύνη για την επίτευξη των εθνικών στόχων. Όμως υπάρχει σοβαρό πρόβλημα με την υποχρέωση ανάληψης της συνολικής ευθύνης επίτευξης των εθνικών στόχων για τις συσκευασίες ή τα άλλα προϊόντα μόνο από τα ΣΣΕΔ σε συνδυασμό με τις πολύ σοβαρές ποινικές και οικονομικές κυρώσεις, για τους εξής λόγους: Α) Η εκτίμησή μας είναι ότι οι εθνικοί στόχοι είναι ανέφικτοι. Β) Έχουν τεθεί στο νομοσχέδιο αυστηρές ποινές για την μη επίτευξη των στόχων. Γ) Δεδομένου ότι ο ΕΟΑΝ δεν είχε ΔΣ για 7 μήνες με ευθύνη του ΥΠΕΝ, για 19 μήνες δεν μπορεί να αποφασίσει για τον νέο Γενικό Διευθυντή, παραμένει για χρόνια απίστευτα υποστελεχομένος, καθυστερεί για χρόνια να αποφασίσει για τα επιχειρησιακά σχέδια των ΣΕΔ, δεν έχει κάνει μια ολοκληρωμένη εκστρατεία ενημέρωσης των πολιτών, φέρει και ο ίδιος σημαντικό μέρος της ευθύνης σε ενδεχόμενη μη επίτευξη των στόχων. Δ) Υπάρχει σημαντική εισφοροδιαφυγή και παραμένει ασαφές ποιος θα καλύψει τη χρηματική εισφορά των εισφοροδιαφευγόντων ώστε να επιτευχθούν οι εθνικοί στόχοι. Ε) Οι ΟΤΑ σε αρκετές περιπτώσεις στο παρελθόν αρνούνται να κάνουν ανακύκλωση είτε μόνοι τους είτε σε συνεργασία με κάποιο ΣΣΕΔ, άρα φέρουν και αυτοί μερίδιο ευθύνης. ΣΤ) Τοπικές κοινωνίες που μπορεί να αντιδρούν για να αποφύγουν την κατασκευή ενός ΧΥΤΑ στην περιοχή τους και την ίδια στιγμή δεν δέχονται ένα ΚΔΑΥ, μία μονάδα κομποστοποίησης, ενώ αύριο είναι πιθανό να μην δέχονται ούτε ένα Πράσινο Σημείο στην περιοχή τους, φέρουν και αυτές μερίδιο ευθύνης. Άρα, ποιος θα θέλει να αναλάβει την συνολική ευθύνη επίτευξης των Εθνικών Στόχων, όταν αυτή

επιμερίζεται σε πολλούς, όταν οι Εθνικοί Στόχοι είναι ανέφικτοι και όταν η μη επίτευξή τους σημαίνει σοβαρές ποινικές και οικονομικές κυρώσεις; Είναι πολύ βολικό να νομοθετούμε ότι την ευθύνη των πολλών την έχει ένας, όμως δεν θα λύσουμε έτσι το πρόβλημα, διότι είναι πολύ πιο δύσκολο, και θα πρέπει να αντιμετωπισθεί με διαβούλευση και συνεννόηση όλων των εμπλεκόμενων. Υπάρχει άραγε διάθεση συνεννόησης; Προτείνεται ή άμεση διαβούλευση του ΕΟΑΝ με όλους τους εμπλεκόμενους για την εξεύρεση ρεαλιστικής επιλογής.

4. Άρθρο 7 Παρ. 3: Τα 4 ρεύματα όπως τίθενται θα αυξήσουν το κόστος και όχι τις ανακτώμενες ποσότητες: Οι οικολογικές οργανώσεις από την περίοδο διαβούλευσης του ΕΣΔΑ είχαμε επισημάνει ότι η επιλογή για ένα, δύο, τρία, τέσσερα ή περισσότερα ρεύματα στην ΔσΠ δεν είναι ιδεολογικό θέμα, αλλά καθαρά τεχνικό και οικονομικό και θα έπρεπε στην Ελλάδα της κρίσης να είμαστε ευέλικτοι. Για το λόγο αυτό είχαμε προτείνει άλλους βέλτιστους τρόπους για να αυξηθεί ποσοτικά και ποιοτικά η ΔσΠ των διαφορετικών υλικών. Επαναλαμβάνουμε ότι τα 4 ρεύματα της ανακύκλωσης, έτσι όπως τίθενται στο προτεινόμενο νομοσχέδιο, θα καταφέρουν να επιτύχουν σχεδόν το αδιανόητο: σημαντική αύξηση του σημερινού κόστους ανά τόνο χωρίς να διασφαλίζεται η αύξηση και το πιο πιθανό είναι ότι οι καταγραφόμενες ποσότητες των ανακτώμενων υλικών θα μειωθούν. Για παράδειγμα τα πλαστικά, τα μέταλλα και οι μικτές συσκευασίες είναι 10-13 διαφορετικά υλικά, που θα πρέπει να διαχωριστούν για να οδηγηθούν για ανακύκλωση σε διαφορετικούς αποδέκτες. Αφού θα πρέπει να πάνε τελικά για περαιτέρω διαχωρισμό δεν έχει νόημα να βάζουμε δύο κάδους (για πλαστικό και μέταλλα). Βάζοντας δύο κάδους απλώς αυξάνουμε σημαντικά το κόστος με τις πολλές παρενέργειες που θα υπάρξουν (π.χ. μεγαλύτερη αφαίρεση πολύτιμων υλικών από τους κάδους). Για το γυαλί έχουμε προτείνει να υπάρχει στοχευμένος ξεχωριστός κάδος εκεί που παράγεται πολύ γυαλί και το υπόλοιπο λίγο γυαλί από κατοικίες να τοποθετείται μαζί με τα πλαστικά και τα μέταλλα. Είναι γνωστό ότι το χαρτί και άλλα υλικά (μέταλλο, πλαστικό) τα αφαιρούν οι χιλιάδες ρακосуλλέκτες συστηματικά από τους μπλε κάδους και η ενδεχόμενη χωριστή συλλογή θα αυξήσει τις αφαιρούμενες ποσότητες πολύ περισσότερο και με περαιτέρω αύξηση του κόστους της ανακύκλωσης, που πληρώνουν οι καταναλωτές. Άρα, για το χαρτί θα μπορούσε, εάν το επιλέξουν οι τοπικοί δήμοι, να δημιουργηθεί ξεχωριστό ρεύμα κυρίως σε νησιά και απομακρυσμένες περιοχές, που υπάρχει μικρή ή καθόλου αφαίρεση υλικών. Για τις μεγάλες πόλεις προτείνεται ότι θα πρέπει να τοποθετηθεί χωριστό ρεύμα μόνο πιλοτικά (σε μερικούς αντιπροσωπευτικούς δήμους) και εν συνεχεία να εκτιμηθεί το χρονοδιάγραμμα της ενδεχόμενης επέκτασης της χωριστής συλλογής του. Η παραπάνω στρατηγική συλλογής διαφορετικών ρευμάτων επιτρέπεται σαφώς από την Οδηγία 98/2008 με την προϋπόθεση να ανακτώνται καθαρά υλικά με μεγάλη χρηματική αξία, που ήδη επιτυγχάνεται από το σύστημα συλλογής με τον μπλε κάδο. Άρα, τους όποιους χρηματικούς πόρους υπάρχουν θα πρέπει να τους αξιοποιήσουμε: α) στην επέκταση του μπλε κάδου σε δήμους, νησιά, απομακρυσμένες περιοχές και περιοχές δήμων που δεν υπάρχουν σήμερα, β) στην πύκνωση του μπλε κάδου όπου χρειάζεται, γ) στην προμήθεια νέου εξοπλισμού κάδων και Α/Φ, δ) στην υλοποίηση στοχευμένων προγραμμάτων ενημέρωσης, και ε) στην κάλυψη του αυξημένου λειτουργικού κόστους, λόγω των προηγούμενων. Για τις οικολογικές οργανώσεις είναι κάτι παραπάνω από αυτονόητο ότι αυτή είναι η κατάλληλη και εφαρμόσιμη πολιτική για την σημαντική αύξηση της ανακύκλωσης στην Ελλάδα της οικονομικής κρίσης. Για τις όποιες αλλαγές και εξαιρέσεις από τα 4 ρεύματα είναι πρακτικά ανέφικτο να παίρνουν οι ΟΤΑ άδεια από τον ΕΟΑΝ (τουλάχιστον με την σημερινή του στελέχωση), αφού ούτε τις πολύ σοβαρότερες εγκρίσεις-ανανεώσεις αρκετών ΣΣΕΔ δεν έχει ολοκληρώσει ο ΕΟΑΝ για χρόνια, πόσο μάλλον τις ενδεχόμενες εκατοντάδες αιτήσεις εξαιρέσεων για τους ΟΤΑ. Πρακτικά θα «φρακάρουν» οι όποιες αιτήσεις για εξαιρέσεις στον ΕΟΑΝ. Προτείνεται τα 4 ρεύματα να μην έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα, αλλά να αποφασίζουν οι ίδιοι οι ΟΤΑ το πόσα ρεύματα υλικών είναι τεχνικά και οικονομικά αποτελεσματικά στην περιοχή τους, είτε μόνοι τους, εάν κάνουν δικό τους πρόγραμμα ανακύκλωσης, είτε σε συνεργασία με τα ΣΣΕΔ, εάν συνεργάζονται μαζί τους.

5. Άρθρο 2 Παρ. 4: Η ΔσΠ των οργανικών είναι το κλειδί και για την μείωση κόστους και της ανακύκλωσης: Η προηγούμενη πρόταση θα επιτύχει ακόμη περισσότερο εάν συνδυαστεί με ολοκληρωμένες δράσεις για την ΔσΠ των οργανικών και την κομποστοποίηση, που έχουμε υποβάλλει και το 2010 στο ΥΠΕΝ και το 2015 στις προτάσεις μας για το ΕΣΔΑ. Είχαμε προτείνει την δημιουργία ενός νέου ΣΣΕΔ για τα οργανικά. Μάλιστα, στην περίπτωση της αποτελεσματικής δρομολόγησης της ΔσΠ των οργανικών, τα 32 υπάρχοντα ΚΔΑΥ θα μπορούσαν στο προσεχές μέλλον να λειτουργούν σε διαφορετική βάρδια και για την επεξεργασία και των μελλοντικά πολύ «καθαρότερων» σύμμεικτων απορριμμάτων και με αυτό τον τρόπο θα ανακτώνται ακόμη περισσότερα ανακυκλώσιμα υλικά. Εάν υιοθετηθούν οι προτάσεις 2 και 3 εκτιμάται ότι πράγματι μπορεί να «απογειωθεί» η ανακύκλωση, αλλά και η κομποστοποίηση, στη χώρα μας και να μειωθούν σημαντικά οι απαιτούμενες επενδύσεις για υποδομές επεξεργασίας σύμμεικτων απορριμμάτων στην Ελλάδα. Έτσι, οι μεγάλες εξοικονομήσεις, που θα προκύψουν, μπορούν να διατεθούν για δράσεις ολοκληρωμένης διαχείρισης, που σήμερα δεν χρηματοδοτούνται (π.χ. πρόληψη, επαναχρησιμοποίηση, κοινωνικές επιχειρήσεις, νέα ΣΣΕΔ για πολλά νέα προϊόντα κ.α.). Προτείνεται, λόγω της πολύ μεγάλης σημασίας της ΔσΠ των βιοαποβλήτων, η δημιουργία ΣΣΕΔ για τα βιοαπόβλητα που θα μπορούσε να επιταχυνθεί με την πρόβλεψη στο νομοσχέδιο χρονοδιαγράμματος για τη δημιουργία του. Συγκεκριμένα προτείνεται το εξής χρονοδιάγραμμα ενεργειών μέχρι το 2020: α) να έχει δημιουργηθεί τουλάχιστον ένα ΣΣΕΔ για τα βιοαπόβλητα, β) να έχει ολοκληρωθεί σε όλους τους δήμους της χώρας η χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων και γ)

να έχουν δημιουργηθεί οι βασικές υποδομές κομποστοποίησης σε όλες τις περιφέρειες. Για την υλοποίηση αυτού του χρονοδιαγράμματος θα πρέπει να προβλεφθούν μέσα στο 2016 τα απαραίτητα χρηματοοικονομικά εργαλεία και κίνητρα – αντικίνητρα.

6. **Άρθρο 2 Παρ. 4: Ευκαιρία για να συμπεριληφθούν και αρκετά άλλα Προϊόντα:** Στα άλλα Προϊόντα προτείνεται να συμπεριληφθούν εκτός από τα Βιοαπόβλητα και τα ΑΕΚΚ (που περιέχονται στο νομοσχέδιο) και τα εξής προϊόντα ως ενδεικτικά: α) Έντυπο Χαρτί, β) έπιπλα, γ) ρουχισμός – υφάσματα – κλινοσκεπάσματα, δ) ανταλλακτικά αυτοκινήτων, ε) ανταλλακτικά ηλεκτρικών συσκευών, στ) συσκευασίες φυτοφαρμάκων, ζ) επικίνδυνα οικιακά, η) είδη οικιακής χρήσης, θ) άλλα πλαστικά προϊόντα, ι) άλλα μεταλλικά προϊόντα, κ) άλλα γυάλινα προϊόντα, λ) στρώματα ύπνου, μ) ΠΑΚ, ν) μεταχειρισμένα λάστιχα οχημάτων που δεν υπάγονται σήμερα στο σχετικό ΣΣΕΔ κ.α. Αυτά τα ενδεικτικά υλικά θα δώσουν το στόχο και το στίγμα του νομοθέτη για το που θέλει να πάμε στην εναλλακτική διαχείριση.
7. **Άρθρο 2 Παρ. 12-13: Διατύπωση ακριβέστερου ορισμού:** Ο ορισμός της έννοιας «Παραγωγός Συσκευασιών» δίνεται στο νομοσχέδιο ως εξής: «*νοείται ο εισαγωγέας και ο κατασκευαστής συσκευασιών, καθώς και ο συσκευαστής των προϊόντων*». Προτείνεται αντί αυτού ο εξής σωστότερος ορισμός της έννοιας «παραγωγός» (και για συσκευασίες και για άλλα προϊόντα): «*νοείται παραγωγός (για τις συσκευασίες) ο εισαγωγέας και ο κατασκευαστής συσκευασμένων προϊόντων, ενώ παραγωγός (για τα άλλα προϊόντα) νοείται ο εισαγωγέας και ο κατασκευαστής των προϊόντων*».
8. **Άρθρο 4Α Παρ. 1: Επιμερισμός στόχων στα ΣΣΕΔ:** Αναφέρεται ότι «*Επιτρέπεται η λειτουργία περισσότερων του ενός φορέων ΣΣΕΔ για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων συσκευασίας ή για κάθε ρεύμα άλλων προϊόντων*». Η διάταξη είναι περιττή αφού επιτρέπεται η λειτουργία περισσότερων ΣΣΕΔ για ένα υλικό και στον υπάρχοντα νόμο 2939 και ήδη λειτουργούν περισσότερα από ένα ΣΣΕΔ σε συσκευασίες και σε άλλα προϊόντα. Εκείνο που λείπει είναι να συμφωνηθεί η μεθοδολογία επιμερισμού των Στόχων ανάμεσα στα ΣΣΕΔ. Προτείνεται να ενταχθεί στο νομοσχέδιο μία σχετική μεθοδολογία επιμερισμού με βάση επεξεργασίες που έχουν εκπονηθεί στον ΕΟΑΝ κατά το παρελθόν.
9. **Άρθρο 4: Οι παθογένειες των ΣΣΕΔ και πως αντιμετωπίζονται:** Το νομοσχέδιο προσπαθεί να αντιμετωπίσει παθογένειες των ΣΣΕΔ θέτοντας με οριζόντιο τρόπο πολύ δύσκολα εφαρμοζόμενες ρυθμίσεις για όλα τα συλλογικά ΣΣΕΔ και με σημαντικότερη συνέπεια σε σημαντικές ρυθμίσεις την παράκαμψη και την αντίθεση με την αρχή «*Της Διευρυμένης Ευθύνης του Παραγωγού*», που στηρίζεται η Οδηγία 62/1994/ΕΚ. Προτείνεται να ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις για τις σημαντικότερες από αυτές τις ρυθμίσεις, που ακολουθούν.
10. **Άρθρο 4Α Παρ. 2: Ο ΕΟΑΝ θα πρέπει να αποφασίσει εάν θέλει να είναι ελεγκτής ή ελεγχόμενος. Η φύση του ίδιου του ΕΟΑΝ ορίζει ότι πρέπει να είναι μόνο ελεγκτής:** Με την παράγραφο αυτή μπορεί ο ΕΟΑΝ να είναι μέτοχος σε ΣΣΕΔ, ενώ ταυτόχρονα είναι ο επίσημος εποπτεύων φορέας του ΣΣΕΔ. Εδώ ο νομοθέτης μοιάζει να μην έχει αποφασίσει τι θέλει να είναι ο ΕΟΑΝ. Προτείνεται ότι ο ΕΟΑΝ θα πρέπει να κρατήσει τον εποπτικό και ελεγκτικό ρόλο του, που είναι πολύ πιο σημαντικός για να είναι ξεκάθαρο το ποιος υλοποιεί και ποιος ελέγχει.
11. **Άρθρο 4Α Παρ. 7: «Απαγορεύεται η άσκηση από τα ίδια τα ΣΣΕΔ εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης...αλλά σε κάποιες περιπτώσεις επιτρέπεται μετά από έγκριση του ΕΟΑΝ»:** Στην αρχική διατύπωση του νομοσχεδίου υπήρχε πλήρης απαγόρευση «*εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης*» και στην τελική του εκδοχή υπάρχει αυτή η δυνατότητα μετά από έγκριση από τον ΕΟΑΝ. Αυτή είναι μια θετική βελτίωση, αλλά και πάλι, εάν τελικά μείνει έτσι, αυτή η ρύθμιση θα αυξήσει απλώς τα θέματα που εκκρεμούν για χρόνια στον ΕΟΑΝ. Ο ΕΟΑΝ κάνει 12-14 Διοικητικά Συμβούλια ετησίως και δεν έχει ακόμη καταφέρει να ανανεώσει τις βασικές άδειες σε αρκετά ΣΣΕΔ, ενώ έχουν συσσωρευτεί και εκατοντάδες άλλα πολύ σοβαρά θέματα. Προτείνεται τροποποίηση της ρύθμισης και προσθήκη πρόβλεψης ώστε το θέμα της έγκρισης εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης να αποφασίζεται αρχικά στην αδειοδότηση του επιχειρησιακού σχεδίου ενός ΣΣΕΔ και εν συνεχεία στις τριετείς και εξαετείς ανανεώσεις του. Έτσι, θα γίνει πιο αποδοτική και αποτελεσματική η εφαρμογή αυτής της ρύθμισης από το ΔΣ του ΕΟΑΝ.
12. **Άρθρο 4Α Παρ. 3 & 5: Υπάρχει καταστροφικό αδιέξοδο έτσι όπως διατυπώνεται η ρύθμιση:** Αναφέρεται στην παράγραφο 3 ότι «*Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στην παράγραφο 17, η ιδιότητα του μετόχου ή εταίρου φορέα ΣΣΕΔ, είναι ασυμβίβαστη με την ιδιότητα του μετόχου, του μέλους οργάνου διοίκησης ή του υπαλλήλου επιχείρησης η οποία εκτελεί εργασίες επεξεργασίας ή συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων*». Επίσης, στην παράγραφο 5 αναφέρεται ότι «*Το ασυμβίβαστο της παρ. 3 προκειμένου περί μελών διοικητικού συμβουλίου ή άλλου οργάνου διοίκησης ή διευθυντικού στελέχους φορέα ΣΣΕΔ, ισχύει και όταν σύζυγος ή συγγενής εξ αίματος σε ευθεία γραμμή μέχρι και δευτέρου βαθμού και σε πλάγια γραμμή μέχρι και τετάρτου βαθμού ή εξ αχριστίας μέχρι και δευτέρου βαθμού των ανωτέρω προσώπων είναι και μέτοχος, μέλος οργάνου διοίκησης ή υπάλληλος, επιχείρησης η οποία αναλαμβάνει εργασίες επεξεργασίας ή συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων*». Εάν ισχύσει η πρώτη ρύθμιση θα πρέπει να κλείσουν το ΣΣΕΔ ΕΛΔΙΑΛΕ και ενδεχομένως και το ΣΣΕΔ COMPATT. Ιδιαίτερα εάν κλείσει η ΕΛΔΙΑΛΕ, που είναι το μοναδικό ΣΣΕΔ για τα ΑΛΕ θα πάμε πολλά χρόνια πίσω στην εναλλακτική διαχείριση των ΑΛΕ, ενώ σήμερα βρίσκεται σε ένα καλό επίπεδο και πορεία. Υπάρχει αντίφαση στο νομοθέτη με αυτή την ρύθμιση. Από την μία πλευρά ο νόμος 2939/2001 ζητά από όλους τους υπόχρεους παραγωγούς να δημιουργήσουν ΣΣΕΔ και με την προτεινόμενη ρύθμιση τους το απαγορεύει επειδή είναι ταυτόχρονα και διαχειριστές. Στη νέα Στρατηγική της ΕΕ για την Κυκλική Οικονομία περιλαμβάνεται η πολιτική οι επιχειρήσεις να «κλείνουν» τον κύκλο της διαχείρισης αποβλήτων τους ενώ το προτεινόμενο νομοσχέδιο το απαγορεύει (!!!) Προτείνεται το αυτονόητο λογικό να

εξαιρεθούν από τη ρύθμιση όλοι οι υπόχρεοι παραγωγοί, που είναι υπόχρεοι κατά το νόμο να ενταχθούν σε ΣΣΕΔ. Η ρύθμιση αυτή, με την εξαίρεση που αναφέρθηκε πριν, μπορεί να λειτουργήσει σε κάποιο βαθμό θετικά, αλλά και πάλι δεν θα μπορεί να εξυγιάνει την ενδεχόμενη διαπλοκή, που γίνεται όχι μόνο με συγγενή, αλλά και με «φιλικά πρόσωπα». Μόνο οι συστηματικοί οικονομικοί έλεγχοι από τον ΕΟΑΝ είναι ο σίγουρος δρόμος να αντιμετωπισθεί η όποια διαπλοκή των ΣΣΕΔ.

13. **Άρθρο 4Α Παρ. 8: Δεν χρειάζεται η ρύθμιση, διότι προβλέπεται ήδη από την υπάρχουσα νομοθεσία:** Αναφέρεται στην παράγραφο 8 ότι «*Η διανομή κερδών από τον φορέα ΣΣΕΔ στους μετόχους ή τους εταίρους του απαγορεύεται*». Αυτή η ρύθμιση ήδη προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία, οπότε προτείνεται ότι θα μπορούσε και να μην συμπεριληφθεί.
14. **Άρθρο 4Α Παρ. 13: Το «10% όριο στο διοικητικό κόστος» απλώς αυξάνει χωρίς λόγο τις υποχρεώσεις του ΔΣ ΕΟΑΝ και δημιουργεί χωρίς λόγο προβλήματα στα ΣΣΕΔ:** Αναφέρεται στην παράγραφο 13 ότι «*Το διοικητικό κόστος λειτουργίας των φορέων ΣΣΕΔ, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 10% των εσόδων του φορέα ΣΣΕΔ από εισφορές, μέσα στην ίδια χρήση, χωρίς προηγούμενη απόφαση του Ε.Ο.ΑΝ. με την οποία εγκρίνεται αιτιολογημένο αίτημα του φορέα ΣΣΕΔ*». Αυτή η ρύθμιση δεν έχει κανένα νόημα να τεθεί (με την έννοια του δημόσιου συμφέροντος). Με την εφαρμογή αυτής της ρύθμισης θα αυξηθεί χωρίς προφανή λόγο η δουλειά του ΕΟΑΝ. Επιπρόσθετα η εφαρμογή της ρύθμισης αυτής θα δίνει επιχειρήματα στα ΣΣΕΔ ότι με τέτοιους περιορισμούς δεν μπορούν να κάνουν κάποια χρήσιμα διοικητικά έξοδα που θα βοηθούσαν πολύ την αποτελεσματικότητά τους επειδή θα ξεπεράσουν το 10% του διοικητικού κόστους. Εάν στον ΕΟΑΝ υπάρχουν ενδείξεις για υπερβολές ή για παρανομίες στα διοικητικά κόστη θα πρέπει να γίνονται στοχευμένοι έλεγχοι στα ΣΣΕΔ για την αντιμετώπισή τους. Παράλληλα στους συστηματικούς ελέγχους, που θα πρέπει να κάνει ο ΕΟΑΝ σε όλα τα ΣΣΕΔ για όλες τις οικονομικές τους συναλλαγές θα ερευνά και το διοικητικό κόστος εάν είναι εύλογο και ανάλογα θα παρεμβαίνει. Άλλωστε, ο έλεγχος του διοικητικού κόστους είναι προς συμφέρον και των ίδιων των μετόχων του ΣΣΕΔ να τον κάνουν, αφού είναι εκείνοι που εισφέρουν τους οικονομικούς πόρους στα ΣΣΕΔ. Από πλευράς ΕΟΑΝ ο έλεγχος του διοικητικού κόστους μπορεί να γίνεται πολύ πιο αποτελεσματικά στους τακτικούς και έκτακτους ελέγχους των ΣΣΕΔ και στις εγκρίσεις ή ανανεώσεις των επιχειρησιακών τους σχεδίων. Προτείνεται η απόλειψη της ρύθμισης.
15. **Άρθρο 4Α Παρ. 14: Η ρύθμιση για «όριο 35% για το αποθεματικό» μόνο προβλήματα, καθυστερήσεις και αδιέξοδα θα δημιουργήσει:** Αναφέρεται στην παράγραφο 14 ότι «*Το κατά το άρθρο 5 του ν. 3220/2004 ειδικό αποθεματικό φορέα ΣΣΕΔ ο οποίος έχει συμπληρώσει τριετή λειτουργία, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει κατά το τέλος του έτους, το 35% των προβλεπομένων συνολικών εσόδων του από εισφορές κατά το προηγούμενο έτος λειτουργίας, χωρίς προηγούμενη απόφαση του ΕΟΑΝ με την οποία εγκρίνεται αιτιολογημένο αίτημα του φορέα. Αν το ειδικό αποθεματικό υπερβαίνει το ανωτέρω ποσοστό χωρίς προηγούμενη έγκριση του ΕΟΑΝ, ο φορέας ΣΣΕΔ υποχρεούται να το χρησιμοποιήσει, για τους σκοπούς και σύμφωνα με τους όρους που καθορίζει ο Ε.Ο.ΑΝ. με απόφασή του*». Κατ' αρχήν ένα τεχνικό θέμα που δεν φαίνεται να λαμβάνεται υπόψη στη ρύθμιση αυτή είναι ότι στο ειδικό αποθεματικό (κατά το άρθρο 5 του ν. 3220/2004) συμπεριλαμβάνονται και αναπόσβεστες αξίες παγίων (κτίρια, εξοπλισμός), που θα πρέπει να εξαιρεθούν από το όριο του 35% εάν τελικά τεθεί. Στην ουσία, ο ΕΟΑΝ φέρει σημαντικό μερίδιο ευθύνης για τα ΣΣΕΔ που έχουν μεγάλα αποθεματικά, αφού δεν έχει τηρήσει τους χρόνους έγκρισης των εξαετών επιχειρησιακών τους σχεδίων και αυτό το γεγονός είχε σαν αποτέλεσμα την συσσώρευση των χρηματικών εισφορών με την μορφή αύξησης των αποθεματικών τους. Τα αποθεματικά όμως είναι μεν συσσωρευμένα αλλά υπάρχουν και μπορούν να αξιοποιηθούν στο μέλλον πολύ γρήγορα με την κατάλληλη καθοδήγηση και ενέργειες του ΕΟΑΝ. Αυτές οι ενέργειες του ΕΟΑΝ δεν απαιτούν νομοθετικές ρυθμίσεις, αλλά σημαντική στελέχωση του ΕΟΑΝ και εντατικοποίηση της αποδοτικότητάς του με σωστή καθοδήγηση και διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού του. Δεν πρέπει να διαφεύγει ότι με ευθύνη του ΕΟΑΝ και του εποπτεύοντος υπουργείου ΥΠΕΝ εδώ και 19 μήνες ο ΕΟΑΝ δεν έχει γενικό διευθυντή, που είναι ο σημαντικότερος συντονιστής του. Άρα, αυτή η ρύθμιση δεν έχει πρακτική χρησιμότητα, όταν το γεγονός των υψηλών αποθεματικών μπορεί να αντιμετωπισθεί στοχευμένα για κάθε ΣΣΕΔ με την αξιοποίηση του αποθεματικού για σκοπούς της εναλλακτικής διαχείρισης μέσω έγκρισης ή τροποποίησης ή ανανέωσης του επιχειρησιακού του σχεδίου. Επιπλέον η ρύθμιση εάν ισχύσει θα δημιουργήσει ιδιαίτερα προβλήματα στα ΣΣΕΔ για τα ΑΗΗΕ, λόγω π.χ. των Φ/Β, που πρέπει να έχουν δημιουργήσει αποθεματικό για να αντιμετωπισθεί το υψηλό μελλοντικό κόστος διαχείρισης όταν τα Φ/Β θα πηγαίνουν μαζικά για ανακύκλωση σε κάποιες συγκεκριμένες χρονιές στο μέλλον. Επίσης, πάλι τα ΣΣΕΔ για τα ΑΗΗΕ θα πρέπει να έχουν επαρκές αποθεματικό λόγω αύξησης των στόχων που θέτει η νέα Οδηγία για τα ΑΗΗΕ, με την οποία εναρμονίσθηκε πολύ καλά η Ελλάδα πριν από δύο χρόνια. Προτείνεται η απόλειψη της ρύθμισης και το ύψος του αποθεματικού κάθε ΣΣΕΔ να εξετάζεται κατά περίπτωση στην έγκριση ή ανανέωση του επιχειρησιακού του σχεδίου.
16. **Άρθρο 4Α Παρ. 11: Υπάρχει αντίφαση στο να υποχρεώνονται τα ΣΣΕΔ για ανάληψη της ευθύνης του Εθνικού Στόχου και από την άλλη πλευρά ο ΕΟΑΝ να μπορεί να υπαγορεύει στα ΣΣΕΔ πως θα κάνουν την επικοινωνιακή εκστρατεία για την επίτευξη αυτών των στόχων:** Αναφέρεται στην παράγραφο 11 ότι «*Ο Ε.Ο.ΑΝ. μπορεί με απόφασή του να υποχρεώσει τον φορέα ΣΣΕΔ, στην από κοινού διεξαγωγή ενημερωτικών δράσεων και προγραμμάτων ευαισθητοποίησης με άλλους φορείς ΣΣΕΔ, λαμβάνοντας υπόψη τις ενδεχόμενες συνέργειες ή*

επικαλύψεις με άλλα προγράμματα ενημέρωσης ή ευαισθητοποίησης». Δεν έχει κανένα πρακτικό όφελος η ρύθμιση παρά μόνο αύξηση της γραφειοκρατίας για τον ΕΟΑΝ και δημιουργία συστηματικών διαχειριστικών προβλημάτων και καθυστερήσεων για τα ΣΣΕΔ. Όταν εγκρίνεται ένα εξαετές ή τριετές επιχειρησιακό σχέδιο σε ένα ΣΣΕΔ είναι δύσκολο οποιαδήποτε στιγμή αυτό να αλλάζει για να ενταχθεί μία νέα επικοινωνιακή εκστρατεία. Είναι πολύ λογικότερο και ευκολότερο να ρυθμίζεται το θέμα στο εξαετές ή τριετές επιχειρησιακό σχέδιο του κάθε ΣΣΕΔ. Εκεί μπορεί να προτείνει ο ΕΟΑΝ ιδέες και εκστρατείες και να συμφωνούνται από κοινού να εντάσσονται στα επιχειρησιακά σχέδια των ΣΣΕΔ. Αντίθετα, εάν ισχύσει η ρύθμιση, όπως προτείνεται, θα αυξηθεί η δουλειά του ΔΣ του ΕΟΑΝ, που ήδη δεν προλαβαίνει να διεκπεραιώσει πολύ σημαντικότερες υποχρεώσεις. Δεν μπορεί να υποχρεώνονται τα ΣΣΕΔ να έχουν όλη την ευθύνη για την επίτευξη των στόχων και να μην μπορούν να συναποφασίσουν και τα ίδια για την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των πόρων στις δράσεις επικοινωνίας. Προτείνεται η τροποποίηση της ρύθμισης και το θέμα να ρυθμίζεται στα πλαίσια της έγκρισης – ανανέωσης των επιχειρησιακών σχεδίων των ΣΣΕΔ.

17. **Άρθρο 16: «Επιβολή διοικητικών κυρώσεων (προστίμων) στα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που παραβαίνουν τις διατάξεις του νόμου αυτού»:** Τίθενται αυστηρές ποινές που δείχνουν ότι θέλει η πολιτεία μάλλον να τιμωρήσει παρά να προλάβει και να νοουηθείσει. Εάν ένα ΣΣΕΔ ή ένας υπόχρεος διαχειριστής δεν υπακούουν στο νόμο, τότε προτείνεται να υπάρχουν ηπιότερες ποινές, αλλά η πιο σοβαρή και αποτελεσματική συνέπεια να συνεχίσει να είναι η αφαίρεση της άδειας από το ΣΣΕΔ ή της διακίνησης ενός προϊόντος για τους υπόχρεους παραγωγούς ή το σταμάτημα της συνεργασίας με ένα διαχειριστή.
18. **Άρθρο 5: Προγράμματα Πρόληψης:** Καλώς τίθενται όσα περιέχονται στο άρθρο. Τα ερωτήματα όμως είναι: α) «ποιος χρηματοδοτεί όλα αυτά τα προγράμματα Πρόληψης;» και β) «πως μετριέται ποσοτικά η πρόληψη στα διάφορα υλικά και προϊόντα, ώστε να μπορεί να συμβάλλει στους στόχους των ΣΣΕΔ και των εθνικών στόχων;» Προτείνεται να προταθεί στο ΥΠΕΝ να συμπεριλάβει σημαντικές σχετικές χρηματοδοτήσεις για Πρόληψη από τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς πόρους που χρηματοδοτούν τις υποδομές της διαχείρισης αποβλήτων. Επίσης, προτείνεται και τα ΣΣΕΔ ή τα ΑΣΣΕΔ να μπορούν να χρηματοδοτούν δράσεις Πρόληψης στα υλικά ή τα προϊόντα τους, που μπορούν να εντάξουν στα επιχειρησιακά τους σχέδια με ανάλογη αναπροσαρμογή των οικονομικών τους δεδομένων και χρεώσεων.
19. **Άρθρο 20, που τροποποιεί το άρθρο 2 Παρ. 1 του ΠΔ 99/08 σε σχέση με το ΔΣ του ΕΟΑΝ και άρθρο 18 για την Επιτροπή Διαβούλευσης: Γιατί στις ΜΚΟ πρέπει να είναι ομόφωνη η επιλογή εκπροσώπου στο ΔΣ του ΕΟΑΝ;** Στη σύνθεση του 11μελούς ΔΣ του ΕΟΑΝ είναι ξεκάθαρο ότι την πλειοψηφία την έχει το ΥΠΕΝ (6 μέλη) και το Υπουργείο Εσωτερικών (1 μέλος). Σε σχέση με την συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στο ΔΣ του ΕΟΑΝ αναφέρεται ότι: «Ένα μέλος προτείνεται από την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Ε.), ένα από την Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων και ένα από κοινού, ομόφωνα, από τις περιβαλλοντικές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (Μ.Κ.Ο.), με τους αναπληρωτές τους». Δηλαδή, εάν ζητηθεί από 10 σχετικές με ανακύκλωση και ΔΣΑ ΜΚΟ να στείλουν εκπρόσωπο στον ΕΟΑΝ και οι 9 υποδείξουν το Α πρόσωπο και η μία υποδείξει το Β πρόσωπο, τελικά ποιος θα αποφασίσει; Μήπως ο Υπουργός; Και με ποια κριτήρια; Αφήστε την πλειοψηφία των ΜΚΟ να μπορούν να αποφασίζουν τον εκπρόσωπο που τους εκφράζει και μην δώσετε με αυτήν την τελείως αντιδημοκρατική διατύπωση το δικαίωμα στην εκάστοτε πολιτική ηγεσία να ορίζει και τον εκπρόσωπο των ΜΚΟ. Προτείνεται είτε να απαλειφθεί η λέξη «ομόφωνα» από το σχετικό άρθρο, είτε να αντικατασταθεί από την προηγούμενη διατύπωση, που υπήρχε στο νόμο «με απλή πλειοψηφία». Επίσης, προτείνεται στο ΥΠΕΝ να συστήσει ένα ειδικό Μητρώο ΜΚΟ, που ασχολούνται αποδεδειγμένα με τα θέματα της Ανακύκλωσης, Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων και της Εναλλακτικής Διαχείρισης και από αυτό το Μητρώο να ζητείται να σταλεί εκπρόσωπος στο ΔΣ του ΕΟΑΝ ή στην Επιτροπή Διαβούλευσης, που προβλέπεται στο άρθρο 18. Επιπλέον, δεδομένου ότι όλο το κόστος εναλλακτικής διαχείρισης είναι γνωστό ότι μετακυλιέται στους καταναλωτές και δεν υπάρχει ένας εκπρόσωπός τους στο ΔΣ του ΕΟΑΝ, όπως πολύ σωστά υπήρχε στο παρελθόν. Άρα, προτείνεται να αυξηθούν τα μέλη του ΔΣ του ΕΟΑΝ σε 13 με ένα επιπλέον μέλος – εκπρόσωπο των καταναλωτικών οργανώσεων και με ένα επιπλέον μέλος, που να υποδεικνύεται από το ΥΠΕΝ. Οπότε, πάλι την πλειοψηφία θα την έχει το ΥΠΕΝ. Οι οικολογικές οργανώσεις δεν ενδιαφέρονται για το ποιος έχει την πλειοψηφία, αλλά μόνο για την ουσιαστική δυνατότητα να μπορούν να υποβάλουν θετικές προτάσεις εκεί που παίρνονται οι αποφάσεις και φυσικά με τον εκπρόσωπο που θα επιλέγουν οι ίδιες με δημοκρατικές διαδικασίες.
20. **Άρθρο 20, που τροποποιεί το άρθρο 2 Παρ. 1 του ΠΔ 99/08 σε σχέση με το ΔΣ του ΕΟΑΝ: «Προτείνεται δύο μέλη του νέου ΔΣ του ΕΟΑΝ να προέρχονται υποχρεωτικά από τα προηγούμενα μέλη του ΥΠΕΝ»:** Από την διαχρονική λειτουργία της ΕΠΕΔ, του ΕΟΕΔΣΑΠ και του ΕΟΑΝ (2003-2016) έχει παρατηρηθεί ότι ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες (μάλλον ο σημαντικότερος) για τους μειωμένους ρυθμούς αποφάσεων στα διάφορα ΔΣ είναι ότι δεν μεταφέρεται ομαλά, άμεσα και συντεταγμένα η εμπειρία του προηγούμενου ΔΣ στο επόμενο. Μέχρι να ενημερωθούν και να καταλάβουν σε βάθος τα μέλη του ΔΣ που ακριβώς βρισκόντουσαν όλα τα θέματα στο προηγούμενο ΔΣ περνά πολύς χρόνος χωρίς να παίρνονται αποφάσεις, ενώ τα θέματα και τα προβλήματα της εναλλακτικής διαχείρισης συσσωρεύονται. Αυτός ο χρόνος «εκπαίδευσης», που εκτιμάμε ότι αφορά περισσότερο από το 30% του συνολικού χρόνου των ΔΣ μιας τριετούς θητείας του, θα μπορούσε να μειωθεί πολύ σημαντικά εάν

υπήρχαν τουλάχιστον δύο παλαιά μέλη στο εκάστοτε νέο ΔΣ. Αυτά τα δύο μέλη προτείνεται να προέρχονται από τα 6-7 μέλη του ΥΠΕΝ (βλέπε προηγούμενη πρόταση) και μάλιστα καλόν είναι να είναι μόνιμα στελέχη του ΥΠΕΝ, που ασχολούνται και διαχειρίζονται σχετικά θέματα μέσα στο ΥΠΕΝ. Πιστεύουμε ότι ο νομοθέτης του παρόντος νομοσχεδίου θα πρέπει να θέσει ιεραρχικά πιο πάνω την αποτελεσματικότητα του ΔΣ του ΕΟΑΝ σε σχέση με την διάθεση της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΕΝ να ελέγχει απόλυτα πολιτικά το ΔΣ. Αυτή η διαρθρωτική πρόταση μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην διαχρονική μεγάλη αύξηση της αποτελεσματικότητας του έργου του ΕΟΑΝ προς όφελος της ανακύκλωσης και της κοινωνίας.

- 21. Άρθρο 20, που τροποποιεί το άρθρο 2 Παρ. 4 του ΠΔ 99/08 σε σχέση με το ΔΣ του ΕΟΑΝ:** Στο προτεινόμενο νομοσχέδιο αναφέρεται για την γνώση των μελών του ΔΣ του ΕΟΑΝ ως εξής «*Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να έχουν γνώσεις και εμπειρία σε θέματα περιβάλλοντος ή εναλλακτικής διαχείρισης...*»: Τα θέματα στο ΔΣ του ΕΟΑΝ είναι πολύ εξειδικευμένα και απαιτείται να υπάρχει μεγάλη εμπειρία στα μέλη του ΔΣ από διαχείριση αποβλήτων, ανακύκλωση και εναλλακτική διαχείριση. Δεν φθάνουν η πολιτική συμφωνία με την εκάστοτε κυβέρνηση και οι όποιες γενικές γνώσεις σε θέματα περιβάλλοντος για να είναι κάποιος αποτελεσματικό μέλος του ΔΣ του ΕΟΑΝ. Δηλαδή ένας ειδικός ορνιθολόγος κάνει για το ΔΣ του ΕΟΑΝ; Όποιος έχει διατελέσει μέλος του ΔΣ του ΕΟΑΝ γνωρίζει καλά ότι όσο πιο έμπειρα με την εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων είναι τα μέλη του ΔΣ τόσο πιο γρήγορα μπορούν να αντιμετωπίζονται και να λύνονται τα ειδικά θέματα, που χρονίζουν ενώ συνεχώς προκύπτουν και νέα. Άρα, προτείνεται να συμπεριληφθεί στο νομοσχέδιο η επόμενη φράση για την εμπειρία των μελών του ΔΣ του ΕΟΑΝ: «*Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου πρέπει να έχουν αποδεδειγμένες γνώσεις και εμπειρία σε θέματα ανακύκλωσης και εναλλακτικής διαχείρισης αποβλήτων και προϊόντων*».
- 22. Άρθρο 20, που καταργεί το άρθρο 4 και τροποποιεί το άρθρο 5 του ΠΔ 99/08 σε σχέση με το Γενικό Διευθυντή και τις αρμοδιότητες του Προέδρου του ΔΣ του ΕΟΑΝ:** Πλήττει ευθέως η αποτελεσματικότητα του ΕΟΑΝ: Ήδη, η αποτελεσματικότητα του ΕΟΑΝ είναι πολύ μικρή και με την κατάργηση του Γενικού Διευθυντή και τη μεταφορά όλων των αρμοδιοτήτων στον Πρόεδρο του ΔΣ του ΕΟΑΝ, θα μειωθεί ακόμη περαιτέρω. Το προτεινόμενο νομοσχέδιο αναθέτει στον Πρόεδρο του ΕΟΑΝ να αποφασίζει ακόμη και για τα πιο απλά θέματα λειτουργίας του ΕΟΑΝ (καθημερινή παρουσία προσωπικού, άδειες προσωπικού, καταστροφή εγγράφων κ.α.)! Ο νομοθέτης «μπερδεύει» πολύ διαφορετικούς ρόλους, όπως του Προέδρου, που έχει να κάνει σημαντική πολιτική δουλειά για την ανάπτυξη της εναλλακτικής διαχείρισης στην χώρα και του Γενικού Διευθυντή, που πρέπει να είναι ο εκτελεστικός παράγοντας των αποφάσεων του ΔΣ και να ασχολείται με όλες τις αρμοδιότητες παρακολούθησης της νομιμότητας, της τήρησης των διοικητικών διαδικασιών, να είναι παρών σε όλο το ωράριο του ΕΟΑΝ, να διαχειρίζεται και να συντονίζει το ανθρώπινο δυναμικό κ.α. Η θέση του Γενικού Διευθυντή είναι πολύ σημαντική, υπεύθυνη και απαιτητική σε ειδικά τεχνολογικά προσόντα για να επιτύχει στο ρόλο. Αντίθετα, στη θέση του Προέδρου του ΔΣ του ΕΟΑΝ απαιτούνται βασικές τεχνικές γνώσεις, αλλά κυρίως πολιτική εμπειρία διαχείρισης των κρίσεων του χώρου και όραμα για να πάμε γρήγορα στην επίτευξη των στόχων. Ο Γενικός Διευθυντής είναι ο ανώτερος υπηρεσιακός παράγοντας, ενώ ο Πρόεδρος του ΔΣ είναι ο ανώτερος πολιτικός παράγοντας. Είναι λάθος αυτή η ρύθμιση, που ταυτίζει τους δύο ρόλους, διότι απλά δεν μπορεί το ίδιο πρόσωπο να εκτελεί αποτελεσματικά τις τεράστιες υποχρεώσεις και των δύο ρόλων. Όμως υπάρχει και άλλο πρόβλημα, που δεν θίγεται στο προτεινόμενο νομοσχέδιο. Όποιος κάνει χρέη Γενικού Διευθυντή θα πρέπει να διαθέτει πολύ συγκεκριμένα τεχνολογικά προσόντα για να επιτύχει στις υποχρεώσεις του, που δεν είναι απαραίτητα κατ' ανάγκη και για τον Πρόεδρο του ΔΣ. Προτείνεται να παραμείνει διακριτή η θέση του Προέδρου του ΔΣ του ΕΟΑΝ από τη θέση του Γενικού Διευθυντή. Άρα, προτείνεται να μην καταργηθεί το άρθρο 4 του ΠΔ 99/08 και μάλιστα να τροποποιηθεί, ώστε να διασφαλισθεί ένα ελάχιστο επίπεδο προσόντων για το Γενικό Διευθυντή στον ΕΟΑΝ, αλλιώς στέλνεται σαφώς λάθος μήνυμα στην κοινωνία και στον χώρο της εναλλακτικής διαχείρισης για την πρόθεση του νομοθέτη σε σχέση με την αποτελεσματικότητα του ΕΟΑΝ. Για να προφυλάξουμε και να δείξουμε την αποτελεσματική διάθεση του νομοθέτη, προτείνεται ότι μέσα στο νομοσχέδιο θα πρέπει να σκιαγραφούνται τα κατ' ελάχιστον προσόντα του Γενικού Διευθυντή, τα οποία μπορεί να είναι τα εξής: α) Να έχει τουλάχιστον 10 έτη εμπειρία διοίκησης σε ανώτερη διοικητική θέση σε κάποιο δημόσιο οργανισμό, φορέα ή ιδιωτική επιχείρηση για να μπορεί να διαχειρίζεται το ανθρώπινο δυναμικό του ΕΟΑΝ, που σήμερα προβλέπεται να είναι 32 άτομα και αύριο περίπου 50, β) Να μπορεί να αποδείξει ότι είναι γνώστης των νομικών και των οικονομικών θεμάτων της εναλλακτικής διαχείρισης και της διαχείρισης απορριμμάτων, γ) Να μπορεί να αποδείξει ότι είναι γνώστης των βασικών διαδικασιών της δημόσιας διοίκησης, δ) Να έχει επιπλέον ακαδημαϊκά ή άλλα προσόντα, που να μπορεί να τα επιλέξει το ΔΣ του ΕΟΑΝ από τα εξής: διάφορα είδη βασικών σπουδών και σχετικών μεταπτυχιακών σπουδών και διδακτορικού τίτλου, επιστημονικό έργο σχετικό με την εναλλακτική διαχείριση και την διαχείριση αποβλήτων, σχετικό συγγραφικό & μελετητικό έργο, σχετικό εκπαιδευτικό έργο, επικοινωνιακή δυνατότητα, δυνατότητα χειρισμού κρίσεων, ευχέρεια τουλάχιστον στην αγγλική γλώσσα, δυνατότητα σύνθεσης απόψεων, να μην έχει αποδειχθεί για τον ίδιο καμία ηθική "σκιά" κ.α. Προφανώς όλους τους υποψήφιους για τη θέση του Γενικού Διευθυντή θα πρέπει να τους βλέπει και να αποφασίζει το ΔΣ του ΕΟΑΝ με βάση τα τελικά κριτήρια, που θα πρέπει να προσδιορίσει και αποφασίσει για την διαδικασία επιλογής του ΓΔ.

23. **Άρθρο 20, που τροποποιεί το άρθρο 6 του ΠΔ 99/08 σε σχέση με το νέο οργανόγραμμα του ΕΟΑΝ: Το νέο Οργανόγραμμα ανταποκρίνεται πολύ καλύτερα στις νέες προκλήσεις:** Γενικά το νέο προτεινόμενο οργανόγραμμα εκτιμάται ότι εκσυγχρονίζεται με τις πρόσφατες ευρωπαϊκές τάσεις της εναλλακτικής διαχείρισης και της Κυκλικής Οικονομίας και αποτελεί πολύ θετικό τμήμα του νομοσχεδίου. Η μόνη παρατήρηση και η μικρής σημασίας αλλαγή που προτείνεται για το τελικό οργανόγραμμα, είναι η εξής: η Διεύθυνση Ελέγχων να μην είναι ξεχωριστή Διεύθυνση, αλλά να ενταχθεί σαν Τμήμα στην Διεύθυνση της Εναλλακτικής Διαχείρισης, ώστε να συντονίζονται καλύτερα οι έλεγχοι με βάση τις προτεραιότητες και τα θέματα της Εναλλακτικής Διαχείρισης.
24. **Απουσιάζει από το νομοσχέδιο στοχοθέτηση για την «Προετοιμασία για Επαναχρησιμοποίηση»:** Προτείνεται να συμπεριληφθεί άρθρο με πρόβλεψη στόχων σχετικά με την «Προετοιμασία για Επαναχρησιμοποίηση» για όλα τα «Άλλα Προϊόντα». Πολλές χώρες της ΕΕ έχουν σχετικούς στόχους, που μπορούν να διερευνηθούν και προσαρμοσθούν στα Ελληνικά δεδομένα και σε μελλοντική ΚΥΑ να τεθούν και στη χώρα μας σχετικοί στόχοι.
25. **Άρθρο 8 παράγραφος 6: Δεν πρέπει να πάμε σε λάθος ποσοτικό προσδιορισμό της ανακύκλωσης:** Αναφέρεται στο Άρθρο 8 Παράγραφος 6 ότι: «Για να εκτιμηθεί κατά πόσον έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που ορίζονται στην παράγραφο 1, λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα: α) Ως βάρος των αποβλήτων συσκευασίας που ανακυκλώθηκαν νοείται το βάρος των εισερχόμενων αποβλήτων στην τελική διεργασία ανακύκλωσης (εισροή)». Θέλει πολύ προσοχή και διευκρινίσεις αυτή η διατύπωση. Εάν εννοεί ο νομοθέτης ότι η «τελική διεργασία ανακύκλωσης» είναι η τελική βιομηχανία ανακύκλωσης (χαρτοβιομηχανία ή μονάδα πλαστικού, ή η χαλυβουργία) τότε η διατύπωση είναι περίπου σωστή. Εάν όμως ο νομοθέτης εννοεί ότι η «τελική διεργασία ανακύκλωσης» είναι η το ΚΔΑΥ (εκεί όπου εισέρχονται τα απόβλητα) τότε είναι τελείως λάθος η διατύπωση και εξηγείται ακολούθως. Μέχρι σήμερα η μέτρηση της ανακύκλωσης γίνεται με τον ορθό τρόπο. Από τις εισροές των υλικών στις μονάδες ανακύκλωσης (ΚΔΑΥ) αφαιρούνται τα υπολείμματα, που επιστρέφουν στους ΧΥΤΑ, και άρα πολύ σωστά η ανακύκλωση προσδιορίζεται από τις καθαρές εκροές των υλικών που οδηγούνται για ανακύκλωση στις τελικές βιομηχανίες (εκροές = εισροές μείον υπολείμματα). Εάν η ανακύκλωση προσδιορισθεί ποσοτικά μόνο από τις εισροές τότε και τα υπολείμματα, που πάνε στους ΧΥΤΑ θα θεωρηθούν ως υλικά ανακύκλωσης. Με δεδομένο ότι τα υπολείμματα είναι της τάξης των 35%-50% ανάλογα το δήμο, γίνεται φανερό ότι με την ρύθμιση αυτή αυξάνεται μαγικά κατά περίπου 75% η ανακύκλωση στην Ελλάδα, χωρίς αυτό να συμβαίνει. Προτείνεται η πλήρης διασαφήνιση της διατύπωσης της ρύθμισης και στην περίπτωση που η ρύθμιση εννοεί ότι η «τελική διεργασία ανακύκλωσης» είναι η το ΚΔΑΥ, τότε η διατύπωση της ρύθμισης θα πρέπει να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Για να εκτιμηθεί κατά πόσον έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που ορίζονται στην παράγραφο 1, λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα: α) Ως βάρος των αποβλήτων συσκευασίας που ανακυκλώθηκαν νοείται το βάρος των καθαρών εξερχόμενων ανακυκλώσιμων υλικών από την τελική διεργασία ανακύκλωσης (εκροή)».
26. **Άρθρο 12: Πρέπει να υπάρχει συνεννόηση ΕΛΟΤ και ΕΟΑΝ για τα εγκεκριμένα Πρότυπα: Αναφέρεται το άρθρο 12 στην αντικατάσταση του άρθρου 16 του ν. 2939/2001 στην Παράγραφο 3 ως εξής:** «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Ε.Ο.ΑΝ., καθίστανται υποχρεωτικά τα πρότυπα διαχείρισης των άλλων προϊόντων τα οποία έχουν εγκριθεί από τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛΟΤ)» Τα Πρότυπα του ΕΛΟΤ θα πρέπει να είναι σε συμφωνία με σχετικές αποφάσεις και ρυθμίσεις του ΕΟΑΝ και σχετικών Οδηγιών, που έχει ευθύνη ο ΕΟΑΝ. Άρα, τα οποία Πρότυπα του ΕΛΟΤ θα πρέπει να προκύπτουν σε συνεργασία και συνεννόηση με τον ΕΟΑΝ. Προτείνεται να προστεθεί στο τέλος της Παραγράφου η φράση «..... και που έχουν προκύψει σε συνεργασία με τον ΕΟΑΝ».

Όλα τα παραπάνω σημεία ενδεχομένως δεν εξαντλούν μια ακόμη αναλυτικότερη προσέγγιση, που απαιτείται, διότι το νομοσχέδιο είναι μεγάλο και με πάρα πολλές λεπτομέρειες και ειδικές περιπτώσεις.

Για περισσότερες πληροφορίες:

Φίλιππος Κυρκίτσος (ΟΕΑ) 210-8224481, 6936-140795,
Νίκος Χαραλαμπίδης (Greenpeace) 210-3806374, 6979 395108